Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0200

Stanje u Kolumbiji nakon vala nedavnih terorističkih napada

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. rujna 2025. o stanju u Kolumbiji nakon vala nedavnih terorističkih napada (2025/2855(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Kolumbiji,

– uzimajući u obzir napomene potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Kaje Kallas s plenarne sjednice Europskog parlamenta od 17. lipnja 2025., nakon što je kolumbijski senator Miguel Uribe Turbay na jednom skupu ustrijeljen s leđa, o prijetnji demokratskim procesima i miru u Kolumbiji,

– uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje od 11. kolovoza 2025. o smrti senatora Miguela Uribea Turbaya u Kolumbiji,

– uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a Antónia Guterresa od 11. kolovoza 2025.,

– uzimajući u obzir izjavu Predsjedništva Izaslanstva za odnose s državama Andske zajednice od 12. kolovoza 2025. o nedavnom valu političkog nasilja u Kolumbiji, uključujući ubojstvo kolumbijskog senatora Miguela Uribea Turbaya,

– uzimajući u obzir izjave Međuameričke komisije za ljudska prava (IACHR) o Kolumbiji, a posebno izjavu od 15. kolovoza 2025. naslovljenu „IACHR condemns the assassination of Miguel Uribe Turbay in Colombia and calls on the State to guarantee the safety of political leaders” (IACHR osuđuje ubojstvo Miguela Uribea Turbaya u Kolumbiji i poziva državu da zajamči sigurnost političkih vođa),

– uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika Organizacije američkih država od 11. kolovoza 2025. o smrti kolumbijskog senatora Miguela Uribea Turbaya,

– uzimajući u obzir članak 136. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da Kolumbija desetljećima, a posebno sad zbog trenutačne eskalacije, svjedoči stalnoj i promjenjivoj dinamici oružanog i terorističkog nasilja, dok se sigurnosno stanje, javni red i humanitarni uvjeti stalno pogoršavaju i u ruralnim i u urbanim područjima, a stope prisilnog raseljavanja, ograničavanja kretanja, novačenja djece i masakrā rastu;

B. budući da je, unatoč mirovnom sporazumu iz 2016., trenutačna eskalacija nasilja i terorističkih napada alarmantna i usko povezana s nezakonitim oružanim skupinama kao što su ELN (Nacionalna oslobodilačka vojska) i disidenti FARC-a (Revolucionarne oružane snage Kolumbije), uključujući snažnu frakciju *Segunda Marquetalia*, frakciju *Estado Mayor Central* koju vodi osoba pod pseudonimom Iván Mordisco i organiziranu kriminalnu skupinu *Clan del Golfo*, koje i dalje proširuju svoju kontrolu diljem Kolumbije; budući da te skupine ostvaruju profit od trgovine drogom, iznuda, otmica, nezakonitog rudarenja i prekograničnog krijumčarenja, pri čemu se ostvarenim prihodima koriste za financiranje terorizma i napade na civilno stanovništvo te za to primjenjuju sve sofisticiranije metode, kao što su bespilotne letjelice napunjene eksplozivom; budući da vojni podaci pokazuju da je 2024. u Kolumbiji bilo 108 napada bespilotnim letjelicama, dok je ove godine dosad prijavljeno 118 napada; budući da se bespilotne letjelice upotrebljavaju i za napade eksplozivom i za praćenje vojnih postrojbi i područja za prijevoz droga;

C. budući da je tijekom godine niz terorističkih napada pogodio i sigurnosne snage i civile, uključujući val masakrā iz siječnja 2025. u regiji Catatumbo u departmanu Norte de Santander, potaknut sukobom između postrojbi ELN-a i disidentskih frakcija FARC-a, u kojima je ubijeno najmanje 80 osoba, uključujući civile, a raseljene su tisuće osoba; budući da su najnoviji napadi u kolovozu 2025. uključivali eksploziju automobilske bombe u Caliju, trećem najvećem gradu Kolumbije, u kojoj je ubijeno šest, a ozlijeđeno više od 60 osoba, te teroristički napad u departmanu Antioquia, u kojem su disidenti FARC-a iz frakcije *Estado Mayor Central*, koju vodi osoba pod pseudonimom Iván Mordisco, srušili helikopter, pri čemu je smrtno stradalo najmanje 12 policijskih službenika koji su provodili operaciju iskorjenjivanja koke;

D. budući da je 7. lipnja 2025., tijekom skupa u Bogoti, Miguel Uribe Turbay, istaknuti oporbeni senator i predsjednički pretkandidat stranke *Centro Democrático*, bio žrtva pokušaja atentata; budući da je on, unatoč naporima liječnika, preminuo od ozljeda 11. kolovoza 2025.; budući da su tijekom mjeseci koji su prethodili napadu Uribe i njegov pravni tim Nacionalnoj jedinici za zaštitu (UNP) podnijeli više od 20 službenih zahtjeva u kojima su tražili veći tim sigurnosnog osoblja te su usto upozoravali na vjerodostojne prijetnje za njegov život, pri čemu je posljednji zahtjev podnesen

samo dva dana prije nego što je ustrijeljen; budući da je UNP u više navrata odbio pružiti snažnije mjere zaštite te da je na dan napada Uribeov sigurnosni tim imao samo tri člana; budući da su naručitelji i motivi tog kaznenog djela još nepoznati;

E. budući da je 7. rujna 2025. kolumbijska vojska objavila da su 72 vojnika oteti kao taoci u regiji Cauca, području koje su preuzele gerilske skupine i skupine za trgovinu narkoticima; budući da su taoci u međuvremenu oslobođeni;

F. budući da su ti događaji dio eskalirajućeg obrasca koordiniranih napada diljem zemlje, što ukazuje na sposobnost ilegalnih naoružanih skupina da izravno prijete kolumbijskim institucijama i demokraciji, s jasnom namjerom izazivanja nestabilnosti uoči izbora 2026.;

G. budući da su predsjedništvo zemlje i ostali politički akteri svojim razdornim i agresivnim diskursom intenzivirali polarizaciju; budući da je takva retorika pojačala političku polarizaciju, izazvala široku osudu i dovela do nasilne političke klime; budući da je pravni tim senatora Uribea podnio službenu kaznenu prijavu zbog ispitivanja demokratske vjerodostojnosti senatora Uribea i pozivanja na njegovo obiteljsko nasljeđe; budući da je predsjednik odbacio te optužbe;

H. budući da narkokarteli i transnacionalne kriminalne strukture, uključujući *Cártel de los Soles* u Venezueli i ostale ilegalne skupine, podupiru terorizam podržavanjem naoružanih skupina unutar i izvan Kolumbije, kao i opskrbom oružjem te osiguravanjem financijskih tokova i sigurnih utočišta preko granice, čime povećavaju nestabilnost u regiji te potkopavaju suverenitet i demokraciju Kolumbije;

I. budući da je Ministarstvo financija SAD-a skupinu *Cártel de los Soles*, navodnu venezuelansku kriminalnu mrežu pod vodstvom Nicolása Madura i drugih visokih dužnosnika vojnog režima, među kojima su Diosdado Cabello, Jorge Rodríguez, Delcy Rodríguez i general Padrino López, označilo kao „posebno određenog svjetskog terorista” zbog njezine uloge u olakšavanju narkoterorizma, uključujući krijumčarenje kokaina koji proizvode disidenti FARC-a u Sjedinjene Američke Države i Europu, pružanju materijalne potpore državnim institucijama i njihovu iskorištavanju za korumpiranje vojnih i pravosudnih funkcija;

J. budući da je prema najnovijim podacima UN-a proizvodnja kokaina u Kolumbiji dosegnula rekordne razine, što ima dalekosežne učinke diljem Latinske Amerike, Sjedinjenih Američkih Država i Europe;

K. budući da su neke oružane skupine koje djeluju u Kolumbiji, kao što je ELN, već uvrštene na EU-ov popis terorističkih organizacija; budući da je, iako je FARC uklonjen s tog popisa nakon mirovnog sporazuma iz 2016., razvoj sigurnosnog konteksta doveo do pojave novih nasilnih aktera koji se prema kriterijima utvrđenima pravom

EU-a jasno kvalificiraju kao terorističke organizacije; budući da su među njima u prvom redu disidentske frakcije FARC-a, posebno *Estado Mayor Central*, koje provode sustavne napade na civile i sigurnosne snage, kao i transnacionalne kriminalne strukture kao što su *Clan del Golfo* i *Cártel de los Soles*, koje omogućuju terorističke aktivnosti te pružaju skloništa i utočišta preko granice;

L. budući da je nakon „sveobuhvatne mirovne strategije” došlo do paradoksalnog povećanja aktivnosti tih nezakonitih skupina i organiziranog kriminala koji zauzimaju teritorij i preuzimaju vlast u područjima s povijesno ograničenom prisutnošću države; budući da kolumbijske vlasti pokušavaju poboljšati sigurnosne operacije u cilju borbe protiv nezakonitih disidentskih frakcija;

M. budući da ilegalne oružane skupine, uključujući gerilske skupine, disidente i skupine koje su proizašle iz paravojnih postrojbi, kontinuirano krše međunarodno humanitarno pravo i da su izravno povezane s porastom raširenog nasilja i nekažnjavanja u Kolumbiji, što utječe, među ostalim, na političke stranke, borce za ljudska prava, novinare i društvene vođe; budući da trenutačni val nasilja pogađa više ljudi na sve većem broju lokacija nego u prijašnjim fazama oružanog sukoba;

N. budući da je kolumbijski Ured pučkog pravobranitelja (Defensoría del Pueblo) potvrdio da je u prvih pet mjeseci 2025. diljem zemlje ubijen ukupno 81 borac za ljudska prava i socijalni vođa; budući da su organizacije Global Witness i Front Line Defenders izvijestile da je Kolumbija najopasnija zemlja na svijetu za borce za ljudska prava te da je od 324 boraca za ljudska prava ubijenih diljem svijeta u razdoblju od siječnja 2024. do rujna 2025. u Kolumbiji ubijeno 157; budući da predsjedništvo namjerava predložiti smanjenje proračuna za Ured pučkog pravobranitelja Kolumbije, koji je od svog osnivanja 1992. evidentirao više od 1500 ubojstava boraca za ljudska prava i drugih pojedinaca; budući da će to izravno utjecati na zaštitu ljudskih prava u zemlji jer se povećava nasilje i primiču kritični izbori;

O. budući da je u prvoj polovini 2025. u Kolumbiji 1,45 milijuna ljudi bilo pogođeno nasiljem, četiri puta više nego u istom razdoblju 2024., a više od 70 200 osoba bilo je prisilno raseljeno, što je 30 % više nego u čitavoj 2024.; budući da izvješća upućuju na povećano novačenje djece i korištenje protupješačkih mina;

P. budući da je opservatorij Indepaz 2025. dokumentirao 52 masakra s ukupno 172 žrtve, a Ured kolumbijskog pravobranitelja utvrdio je najmanje 11 kritičnih žarišnih točaka humanitarne krize koje su posljedica povećanja oružanog nasilja zbog unutarnje rascjepkanosti i širenja najmanje 10 nezakonitih naoružanih skupina, koje su sada prisutne na više od 73 % državnog područja te zemlje (809 općina); budući da je prema vojno-obavještajnom izvješću na koje se poziva jedan od vodećih nacionalnih listova El Tiempo u prvoj polovici 2025. broj članova ilegalnih skupina porastao za više od 1000 i tako se na

razini države popeo na njih ukupno 22 000; budući da te skupine sada mogu biti prisutne u 562 općine u 29 od 32 departmana Kolumbije;

Q. budući da su EU i Parlament jasno podržali mirovni proces u Kolumbiji 2016.; budući da je EU ponovno potvrdio svoju političku i financijsku predanost kolumbijskom mirovnom procesu te da nastavlja pratiti njegovu provedbu; budući da je kolumbijski narod odbio prijedlog na referendumu;

R. budući da je snažna i demokratska Kolumbija ključna za regionalnu stabilnost i sigurnost u Latinskoj Americi;

1. najoštrije osuđuje ubojstvo kolumbijskog senatora i predsjedničkog kandidata Miguela Uribea Turbaya te izražava sućut njegovoj obitelji i bližnjima;

2. naglašava da ubojstvo Uribea nije izolirana tragedija, već dio šire slike političkog zastrašivanja i nasilja u Kolumbiji; ponavlja svoju potporu svim Kolumbijcima koji odbacuju nasilje i zahtijevaju budućnost bez korupcije i zločinačkog udruživanja;

3. nadalje osuđuje i žali zbog nedavnog vala terorističkih napada, ubojstva i opće eskalacije nasilja nad političkim akterima, javnim osobama, borcima za ljudska prava, novinarima, socijalnim vođama i snagama sigurnosti, koji su uzdrmali Kolumbiju i imali vrlo štetan učinak na socijalnu koheziju i stabilnost te zemlje;

4. izražava sućut obiteljima brojnih žrtava, od kojih su mnoge bile pripadnici sigurnosnih snaga, i kolumbijskom narodu;

5. poziva vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri istraže te terorističke napade, uključujući smaknuće Miguela Uribe Turbaya, kako bi se počinitelje moglo privesti pravdi; ističe da, kako bi se počinitelje privelo pravdi, vlasti moraju istražiti ne samo pojedince koji su počinili ta djela već i poticatelje, odnosno one koji stoje iza napada;

6. potiče kolumbijske vlasti da utvrde motive te sve čimbenike zabrinjavajuće eskalacije nasilja i terorističkih napada, nastave rješavati problem temeljnih uzroka sukoba, osiguraju potpunu zaštitu ljudskih prava u cijeloj Kolumbiji te uspostave kulturu mira i dijalog za rješavanje sukoba;

7. s velikom dozom zabrinutosti primjećuje širenje i konsolidaciju organiziranog kriminala i neselektivnih aktivnosti terorističkih skupina u regijama Kolumbije koje graniče s Venezuelom; naglašava da su ta područja postala koridori za trgovinu drogom, krijumčarenje oružja i pranje novca, aktivnosti čiju provedbu omogućuju transnacionalne strukture kao što je Cártel de los Soles te da su Sjedinjene Države optužile i sankcionirale visoke dužnosnike venezuelanskog režima zbog njihove dokazane umiješanosti; ističe da ta prekogranična mreža ne samo potiče terorizam i jača kolumbijske

pobunjeničke i disidentske skupine već usto predstavlja izravnu prijetnju regionalnoj stabilnosti, demokratskom upravljanju i suverenitetu Kolumbije; potiče kolumbijske vlasti da istraže financiranje kartela i da kazneno gone njegove suradnike u Kolumbiji, posebno praćenjem i ometanjem transnacionalnih financijskih tokova kojima se karteli koriste s pomoću banaka, rudarenja zlata i fiktivnih poduzeća, da moderniziraju nadzor i pojačaju operacije protiv droge te da poboljšaju regionalnu suradnju i zajedničke obavještajne mehanizme;

8. pozdravlja konkretne doprinose država članica EU-a u tom smislu, kao što je talijanska inicijativa „Falcone-Borsellino”, koja je osmišljena kako bi pomogla zemljama Latinske Amerike i Kariba u borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala pružanjem tehničke potpore i pomoći, osposobljavanja i dobrih praksi u području pravosuđa i sigurnosti;

9. smatra da su zapaljive izjave predsjedništva i drugih političkih aktera doprinijele povećanoj polarizaciji, političkom nasilju, govoru mržnje i nestabilnosti u zemlji; poziva kolumbijske vlasti, političke vođe i civilno društvo općenito da učine sve što mogu kako bi spriječile eskalaciju nasilja i da u tu svrhu uvedu snažnije sigurnosne mjere te da se suzdrže od zapaljivih izjava kojima produbljuju polarizaciju u zemlji; podsjeća kolumbijske vlasti na hitnu potrebu za zaštitom političkih aktera, javnih osoba, boraca za ljudska prava, novinara i svih građana koji ostvaruju svoja demokratska prava te poziva na poduzimanje hitnih mjera za jačanje njihove zaštite;

10. izražava zabrinutost zbog zabilježenog porasta političkog nasilja nad kandidatima i vođama 2025., zbog čega bi u pitanje mogla biti dovedena izborna jamstva i povjerenje javnosti u državne institucije; poziva na transparentnu komunikaciju institucija, adekvatne resurse za izborna tijela i snažne sigurnosne mjere kako bi se zajamčilo slobodno i sigurno odvijanje predstojećih izbora, predviđenih za 2026. godinu;

11. izražava zabrinutost zbog postojanosti nekažnjavanja i prepreka u pristupu pravosuđu u slučajevima teških kršenja i povreda ljudskih prava; naglašava da je borba protiv nekažnjavanja presudna za sprečavanje ponavljanja kaznenih djela i terorističkih napada te za jamčenje potpunog ostvarivanja političkih prava;

12. poziva na jačanje prisutnosti Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava u Kolumbiji i na nastavak mandata misije UN-a za provjeru u Kolumbiji;

13. poziva Vijeće i potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da ažuriraju EU-ov popis terorističkih organizacija kako bi se u obzir uzele aktualne okolnosti u Kolumbiji i široj regiji; apelira na Vijeće da uz već navedene skupine, kao što je ELN, na popis uvrsti u prvom redu Clan del Golfo,

disidentske frakcije FARC-a, posebno Segunda Marquetalia i Estado Mayor Central, te Cártel de los Soles, organizaciju koja pruža potporu, sklonište i logistiku oružanim terorističkim skupinama Kolumbije; ističe da je priznavanje tih aktera kao terorističkih organizacija u okviru prava EU-a ključno za jačanje međunarodne suradnje, razbijanje njihovih financijskih mreža i povećanje potpore kolumbijskim institucijama i demokraciji te zaštiti civilnog stanovništva;

14. prima na znanje pozitivan učinak trenutačno sklopljenog Europskog uzajamnog fonda za mir u Kolumbiji i poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiju i države članice da ponovno potvrde i ojačaju političku, financijsku i tehničku potporu EU-a kolumbijskom mirovnom procesu, odražavajući to u predstojećem višegodišnjem financijskom okviru, kontinuiranom političkom angažmanu na visokoj razini i aktualnom radu posebnog izaslanika EU-a za kolumbijski mirovni proces;

15. izražava zabrinutost zbog predloženih smanjenja proračuna Ureda kolumbijskog pučkog pravobranitelja i ponavlja da je financiranje ključno za zaštitu ljudskih prava; poziva EU, posebno Europsku službu za vanjsko djelovanje i njezinu delegaciju u Kolumbiji, da aktivno podupiru poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i obvezu vlade da zaštiti civilno stanovništvo;

16. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, predsjedniku, vladi i parlamentu Kolumbije, Ujedinjenim narodima i Organizaciji američkih država.